

[Kjeld Olsen.]

forekomme ubehagelige, så vil titlen på den bog, som Villy Sørensen skrev for nogle år siden, kunne komme til at stå som en overskrift for arbejdet i dette ting. Det var bogen, der hed „Uden mål og med“. Vi skal vide målet og ville midlerne, og socialdemokratiet håber, at flest mulig på tværs af partigrænser vil deltage i den brede samfundsdebåt, der er mere nødvendig end nogen sinde.

Christophersen (V):

Statsministerens tale i tirsdags var stilfærdig og uden overraskelser af nogen art, det tror jeg at kunne konstatere uden at træde statsministeren for nær. Men der er jo heller ikke noget mærkeligt heri, for folketingets arbejde og regeringens arbejde i det folketingsår, der nu er begyndt, vil jo i høj grad bestå i at føre septemberforliget ud i virkeligheden, og der står jo stadig mange konkrete opgaver tilbage i den forbindelse.

Derfor må dagens debat jo også blive præget heraf i den forstand, at der ikke i modsætning til så mange gange tidligere ligger nogen helt aktuelle problemer foran os, der skal løses i løbet af de kommende dage eller uger, men vi får i højere grad mulighed for at vurdere tingene i en større og dybere sammenhæng.

Jeg synes, der derfor kan være grund til også at sige noget om den internationale situation, som vi må udføre vores arbejde på baggrund af. Der er naturligvis i den lyspunkter, som vi bør glæde os over. Der er foreløbig tilvejebragt en midlertidig aftale mellem Israel og Egypten, der er et fortsat rimeligt samarbejde mellem stormagterne, der er håb om en positiv energidialog mellem producentlande og forbrugerlande og udviklingslande, og der er også aftalen fra Helsingfors, der i det omfang, hvori den følger op af realiteter, kan være et værdifuldt bidrag til afspændingen.

Men der er jo også grund til at nævne de dystre punkter, og måske er det desværre dem, der er flest af. Der er energikrisens alvorlige virkninger, først og fremmest for udviklingslandene. Sådan som forløbet har været i det sidste halvandet år, er det helt klart, at det er den del af verden, som bærer den store byrde, og de konsekvenser politisk

og økonomisk, det kan trække med sig, har vi endnu ikke et klart overblik over.

Der er fortsat mange steder alvorlige trusler imod demokratiet i form af terrorisme, i form af en almindelig forråelse af det politiske klima, og vi ser, hvordan et stort land i den tredje verden som Indien beklageligvis har suspenderet væsentlige dele af de demokratiske rettigheder. Vi ser også, hvordan diktaturer stadig kan bestå. Vi ser det i Spanien, vi ser, hvordan diktaturer prøver at vende tilbage i en eller anden forklædning. Det ser vi bestræbelserne på i Portugal.

På den økonomiske front er der jo stadig i verdensøkonomien tale om et dybt tilbageslag, hvis vending, hvis afløsning af noget andet endnu fortaber sig lidt ud i fremtiden.

Disse dystre punkter får os i hvert fald i venstre til at drage den konklusion, at dansk medlemskab af NATO fortsat er det sikkerhedspolitiske fundament, vi må arbejde på. I den forbindelse hilser vi det velkomne, at regeringen i statsministerens åbningstale gav udtryk for, at man allerede i denne samling ønsker at drøfte forsvarsforligets videreførelse. Disse forhandlinger er venstre rede til at deltage i på en positiv måde.

Situationen får os også til at drage den konklusion, at vores medlemskab af EF må være fundamentet for vores økonomiske politik i meget bred forstand, og at det, vi må satse på inden for EF-samarbejdet, må være en udbygning både af samarbejdet om medlemsstaternes økonomiske politik og en udbygning af det monetære og valutamæssige samarbejde.

I den forbindelse kan der være grund til at beklage, at Storbritannien øjensynlig ikke i øjeblikket kan deltage i et fælles EF-standpunkt under den forestående energidialog. Det er en klar svækkelse af det økonomiske samarbejde i EF. Også hvor det drejer sig om det politiske samarbejde inden for Fællesskabet eller mellem Fællesskabets medlemmer, er det vigtigt, at dette styrkes, fordi det efter vores opfattelse kan have både en modererende og stabiliserende rolle i verdenspolitikken.

Statsministeren kom i sin åbningstale naturligvis også med en række vurderinger